

„Skozi rano posije sonce“

Rumi

Doc. Dr. Robert Oravec dr.med.
spec. Psih. – psihoterapevt
robert.oravec@amis.net

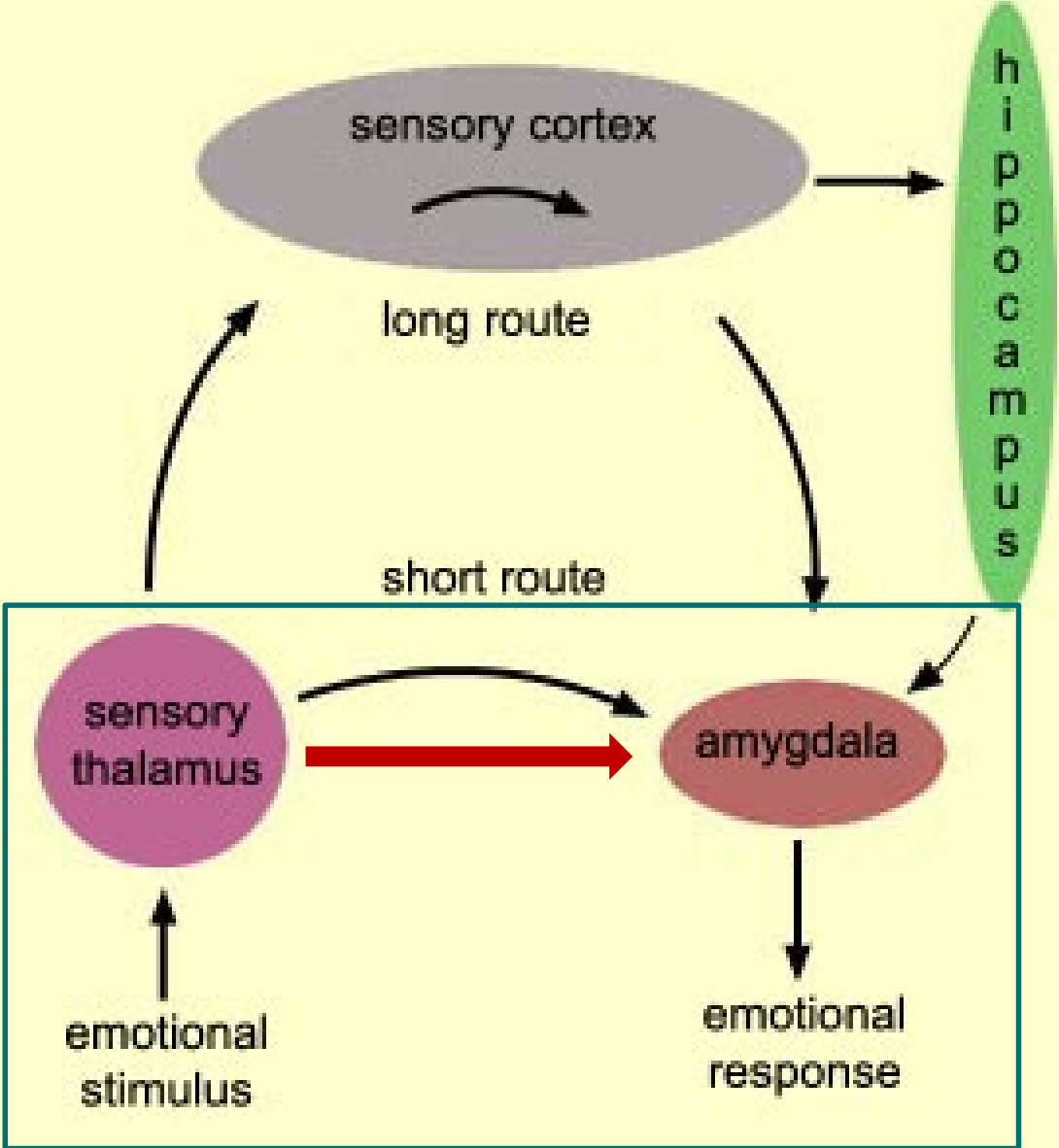
Kaj je travma?

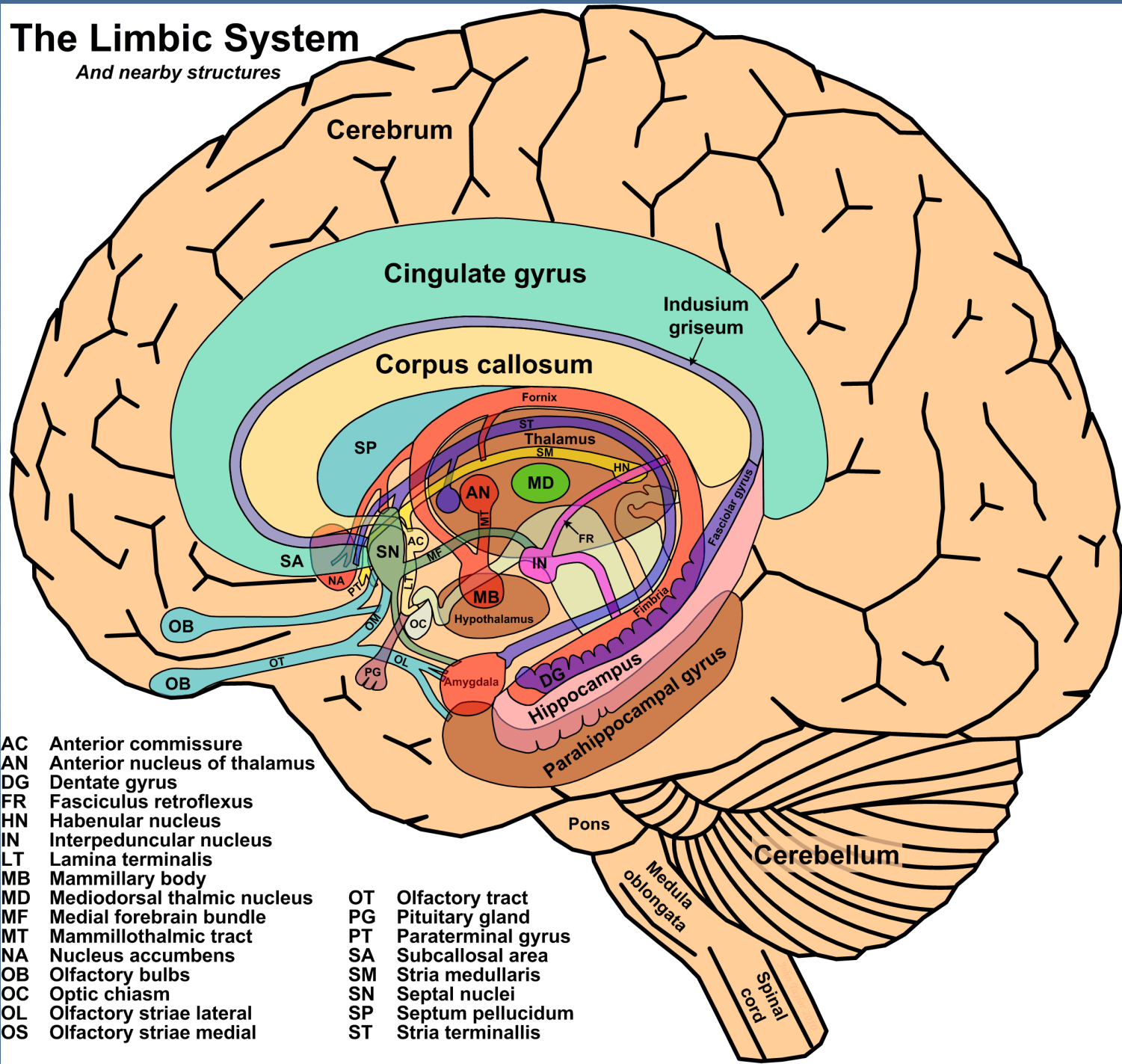
Travma v funkciji preživetja

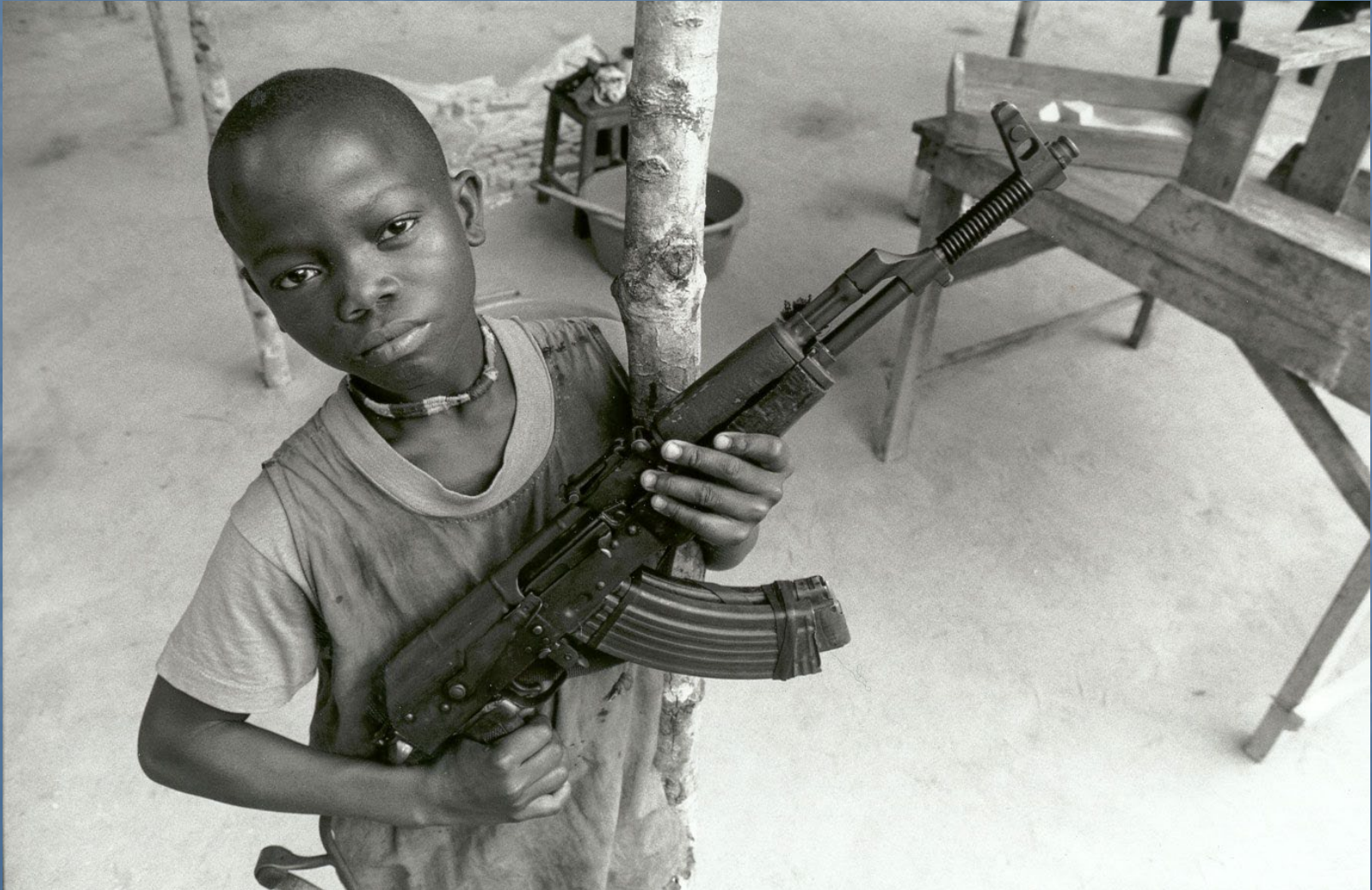

The Limbic System

And nearby structures

Travma v funkciji prilagajanja

TRAVMA KOT PROCES

TRAUMATOGENI DOGODEK

SPROŽILEC

SPREMENJEN SPOMINSKI ZAPIS
TRAVMATSKEGA DOGODKA

PTSD SIMPTOMI

PSIHOLOŠKI POJAVI

SOCIALNE DISFUNKCIJE

TRAVMA

V RAZVOJNEM
OBDOBJU

PO RAZVOJNEM
OBDOBJU

SPECIFIČNA GLEDE NA
RAZVOJNO FAZO

KOT POSLEDICA ZLORABE,
TRPINČENJA ALI
ZANEMARJANJA

PTSM

KOMPLEKSNA PTSM –
RELACIJSKA TRAVMA

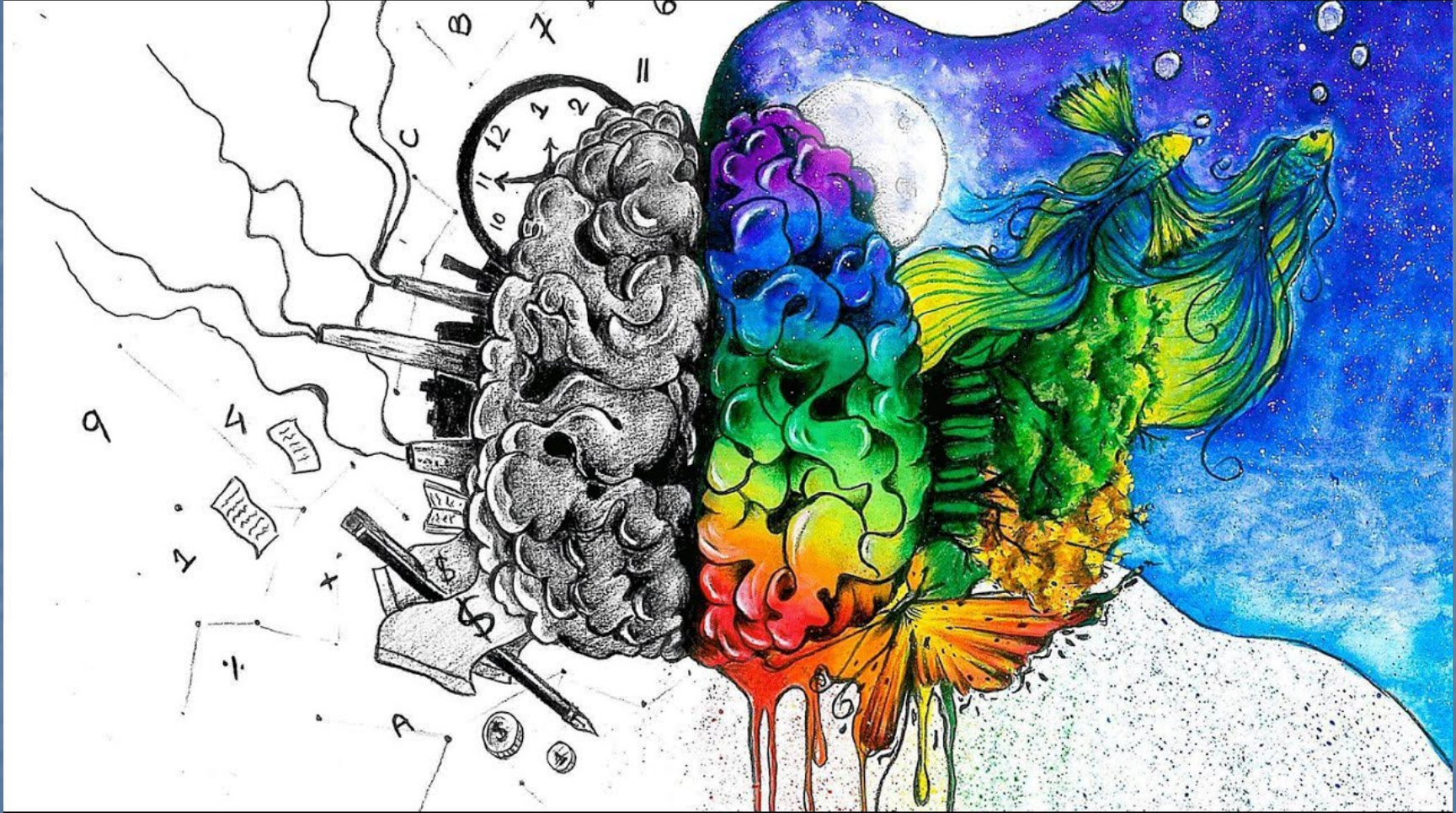

NORMALEN RAZVOJ NEVROBIOL. FUNKCIJ

POGOJ ZA NORMALEN RAZVOJ:

Varna navezanost dojenčka in matere.

- Varnost, zanesljivost, predvidljivost, čustvena uglašenost
- Zrcaljenje čustev,
- Sposobnost razumnega nadzora nad afekti
- Vzajemno ljubezensko razmerje med dojenčkom in materjo

Potravmatska stresna motnja

- Izogibanje travmatskim sprožilcem

Podoživljanje

- Spremenjeno doživljanje sebe in sveta okoli sebe
- Spremenjeno odzivanje

KOMPLEKSNA PTSM – Relacijska travma

- Se razvije pri tistih, ki so dolgo časa izpostavljeni mučenju, trpinčenju in zlorabi
- Prebivalci konc. taborišč
- Vojni ujetniki
- Žrtve zaslužnjenosti (prostitucija)
- Dolgotrajno družinsko nasilje
- Dolgotrajna telesna zloraba
- Spolna zloraba otrok
- Žrtve organizirane zlorabe otrok

ZNAKI KOMPLEKSNE POTRAVMATSKE STRESNE MOTNJE

- Spremembe v obvladovanju afekta – žalost, samopoškodovanje, jeza, razdražljivost.
- Spremenjena zavest- podoživljanje travme, izguba stika z realnostjo
- Spremenjeno doživljanje lastne osebe: nemoč, sram, krivda, stigma, drugačnost
- Spremenjeno doživljanje izvajalca nasilja
- Spremenjen odnos do drugih ljudi – izguba zaupanja

MEDGENERACIJSKI PRENOS TRAVMATSKIH VSEBIN

Modeli medgeneracijskega prenosa travmatskih vsebin

- Sociokulturni in socializacijski model •
- Model družinskih sistemov in komunikacije
- Psihodinamski relacijski model •
- Biološki in genetski model
- Narativni model

Posledice medgeneracijskega prenosa travmatskih vsebin

Na ravni posameznika

- Povišan nivo budnosti
- Agresiven odziv
- Pomanjkanje empatije
- Neustrezne strategije spopadanja
- Nižje verbalne sposobnosti
- Osebnostne motnje
- Zloraba alkohola/drog
- Šibek endorfinski in serotninski odziv

Na družinski ravni

- Razvoj toksičnih odnosov
- Pomanjkanje empatije med družinskimi člani
- Nasilje
- Neustrezni vzorci spopadanja (splitting, projektivna identifikacija, viktimizacija)
- Ponavljanje patoloških vzorcev, strahov, ritualov
- Pomanjkanje kongruentnih družinskih narativov (skrivnosti)

Na družbeni ravni

„Izginotje milijonov ljudi, plinske celice, lakota, mučenje, življenjska nevarnost itd. so dogodki s tako izrazitim travmatskim učinkom, da je njihova vloga pri nastanku psihičnih motenj samoumevna za vsakogar – razen za psihoanalitika.“ (György Vikár)

HVALA ZA
POZORNOST